

Het wettelijk kader:

Er is een onderscheid tussen 'beheer' en 'gezag':

Het beheer van het politiekorps is landelijk gecentraliseerd en heeft zijn beslag gekregen met de nieuwe Politiewet 2012. Het gezag is echter bij de burgemeester gebleven:

Art. 11 Politiewet 2012

1. Indien de politie in een gemeente optreedt ter handhaving van de openbare orde en ter uitvoering van de hulpverleningstaak, staat zij onder gezag van de burgemeester.
2. de burgemeester kan de betrokken ambtenaren van politie de nodige aanwijzingen geven voor de vervulling van de in het eerste lid bedoelde taken.

Art. 172 Gemeentewet

1. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde
2. De burgemeester is bevoegd overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen. Hij bedient zich daarbij van de onder zijn gezag staande politie.
3. De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.
4. De commissaris van de Koning geeft, indien een ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis dan wel ernstige vrees voor het ontstaan van zodanige ordeverstoring zulks noodzakelijk maakt, de burgemeesters in de provincie zoveel mogelijk in overleg met hen, de nodige aanwijzingen met betrekking tot het door hen ter handhaving van de openbare orde te voeren beleid. De aanwijzingen worden zo enigszins mogelijk schriftelijk gegeven.

Aanwijzingsbevoegdheid van de Minister o.g.v. art. 16 Politiewet:

In artikel 16 Politiewet 2012 staat: *“Onze Minister kan objecten en diensten kan aanwijzen waarvan bewaking of beveiliging door de politie noodzakelijk is in het belang van de veiligheid van de Staat of de betrekkingen van Nederland met andere mogendheden, dan wel met het oog op zwaarwegende belangen van de samenleving”*. In lid 2 staat dat de burgemeester zorg draagt voor de uitvoering hiervan.

Artikel 16 geeft de minister echter slechts een aanwijzingsbevoegdheid op grond waarvan de politie een object of dienst kan *bewaken of beveiligen*. Het ontruimen van een asielzoeker naar de straat, is echter iets heel anders dan het bewaken of beveiligen van een object of dienst. Met andere woorden: de aanwijzingsbevoegdheid geldt niet in gevallen waarin het gaat over het al dan niet ontruimen van een asielzoeker. Daarboven staat expliciet in het 2^e lid : *“De burgemeester draagt zorg voor de uitvoering van een besluit als bedoeld in het eerste lid, voor zover dat geschiedt ter handhaving van de openbare orde.”*

Bijkomend: in de Memorie van Toelichting staat ook dat art. 16 Politiewet bedoeld is in bijv. het geval van de bewaking of beveiliging van een kernreactor. Kortom, het kabinet kan zich niet op deze bevoegdheid beroepen.